

'Genç insan aşırı uçlarda dolaşır'

Neslihan Acu, 2004'ten bu yana yayımladığı romanlarla dikkat çekici edebiyatçılarımızdan oldu. Acu, yeni gençlik romanı 'Z Yalnızlığı' ile başka bir yaş grubu için yazmayı deneyimledi. Neslihan Acu ile son romanını konuştuk

MUALLA UÇMANER

Neslihan Acu'nun ilk romanı *Meltem K'yı Kim Öldürdü?yü* (2004) *Kadından Donkişot Olmaz* (2005), *Ne Güzel Bir Hiçlikli Aşk* (2006), *Kuzgunun Şarkısı* (2007), *Artık Ayrılacak Diyorum* (2010) ve *İyi Tanrının Çocukları* (2015) izledi. *Kadından Donkişot Olmaz* ve *Kuzgunun Şarkısı* adlı romanları *Bulgarca'ya*, *Ne Güzel Bir Hiçlikli Aşk* ise *Bulgarca* ve *Rumence'ye* çevrildi. Acu'nun son yazdığı ise ilk gençlik romanı, *Z Yalnızlığı* (2016). Neslihan Acu ile son romanını konuştuk.

-Z Yalnızlığı adlı son romanınız gençleri konu ediyor, onların dilinden sesleniyor. Yetişkin romanlarınızın ardından gençler için yazmak nasıl bir deneyimdi?

İlginç, çok zevkli ama biraz da zorlayıcı bir deneyimdi. İlk bakışta, gençlik romanı yazmak yetişkinlere roman yazmaktan daha kolay görünebilir. Sonuçta daha kısa, daha basit görünen bir şey yazıyorsunuz. Ama işin aslı hiç öyle değil. Bir kere, o yaşlara geri dönmek gerekiyor yazarken. Endişeleri, korkuları, sevinçleri sahici aktarabilmek için. Ayrıca, tüm o doğallık içinde gence çaktırmadan (yani didaktik olmadan) hayata dair bir şeyler verebilmek, alternatif yollar göstermek, en azından bir şeyleri farklı düşünmesini sağlamak gerek. Bunlar oldukça ince işler. O yüzden iyi yazılmış genç yetişkin romanları çok değerlidir.

Z YALNIZLIĞI

Neslihan Acu
ONS, 2016

Neslihan Acu

Kitaptaki önemli vurgulardan biri de, özellikle yetişkin dünyaya getirilen eleştiriler. İçe kapanık, statik, mutluluk arayan ama dürüstlükten ya da değişimden kaçınan bir dünya. Gençin yalnızlaşmasında bu durumun bir etkisi olabilir mi?

Gençlik, insan hayatının en sancılı dönemidir. Çok acı çektiğimiz, çok gerçek sevdiğimiz, hayatın tenimize kor gibi deyip yaktığı bir dönem. Sınır uçları bu kadar açıkta yaşamak hiç de kolay olmadığından, yetişkinlik bir nevi "kapanma" dönemi oluyor. İnsanlar yetişkin olduklarında toplumun koyduğu kurallara uyarlar, hayatın gerçeklerini (!) kabullenirler. Duygular uyuşmuştur. Gerçekten sevmek, gerçekten mutlu olmak epey zorlaşmıştır. Yaşamak "mış" gibi yapmaya dönüşmüştür. Bunun üstüne, bir de bizimki gibi bir ülkede yaşamının getirdiği olumsuzluklar var. Çeşitli baskılar altındaki bir toplumda, gençliklerini dolu dolu ve özgürce yaşayamayanlar hiçbir zaman gerçek anlamda yetişkin olamıyorlar. Bizdeki gibi "daimi ergen" kalıyorlar. Hep tepkili, duygusal iniş çıkışlar içinde, olmadık yerlerde isyankar, tutarsız, kinci, tuturukçu, vs. Yetişkinlerin gerçek yetişkin olmadığı / olmadığı bir ülkede, gençlerin işi iyice zor. Hayatı kimden öğrenecekler bu durumda? Dürüstlüğü, tutarlılığı, cesareti? Olaya biraz buradan bakmak lazım. Gençlerin kendilerini tümüyle yalnız, çıkışsız hissetmelerinde, çevrelerinde "rol modeli" olabilecek gerçek yetişkinlerin

olmaması büyük etken.

2000'li yıllarda ağa, anne, baba, yaşça büyük karakterlerin başrolde olduğu diziler ağırlıktayken, son yıllarda gençlerin başrolde olduğu televizyon dizileri ön planda. Medyada ve edebiyattaki üretimin gençlere kaymasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sağlıklı bir durum değil. Normal bir ülkede televizyon dizileri olsun, edebiyat olsun, toplumun her kesimden insanı için ürün verir. Çünkü toplumda her kesimden insan var. Gençler, yaşlılar, kadınlar, erkekler... Gençlerle yaşlılar arasında büyük bir hoşgörüsüzlük var bizde. Gençler yetişkinlere hiçbir şekilde saygı duymuyor. Yaşlılar gençleri düşman gibi görüyor. Oysa insan hayatı çok kısa. Gençlik ve yaşlılık birbiriyle barışık olmalı, bir hayatın iki ucu çünkü. O barışıklık olmayınca, son derece hastalıklı bir toplum çıkıyor ortaya. Televizyon dizileri özelinde konuşursak, Kore'den şuradan buradan alınmış konuları uyarılama / yuvarlama yaparak dizi olmaz. Hepsisi de son derece suni, içi boş, sırf şatafat işler. Senaryolar da kötü, oyunculuklar da. Tüm konuları hastalıklı bir şekilde ele alıyorlar. Aşkı, zenginliği ve yoksulluğu... Genç olmalarına rağmen, "kadın" a bakışları son derece ilkel. Dediğim gibi, bu düşmanlık sürdüğü müddetçe, yani gençler yaşlıların deneyimlerinden faydalanamadığı ve yaşlılar gençleri sevmediği ve onlara rol modeli olamadığı sürece, bu ülkede isimiz çok zor.

Kitapta bir bölümde, "Genç olmak, yalnız olmak demek zaten," cümlesini görüyoruz. Gençlik neden böyle yalnız ve savunmasız bir dönem?

Duyular çok fazla keskin. Acıyı, sevinci, aşkı, mutluluğu normalden on misli güçlü algılar genç insan. Aşırı uçlarda dolaşır. Kimsenin kendisini anlamadığını düşünür. Dünyayı ve hayatı keşfettiği bir dönemdir. Ve daha önce milyonlarca insanın aynı yollardan geçtiğinin farkında değildir. Kendisini benzersiz ve eşsiz görür. Bir yandan da en ufak bir reddedilişte, en ufak bir onaylanmama durumunda kendisinden nefret eder. Yalnızlığı çok yoğun hisseder. Beyindeki kimyasal aktivitelerin ve hormonal faaliyetlerin çok yoğun olduğu ve insanın kendisine en fazla odaklandığı dönem. Dolayısıyla yalnızlık ve savunmasızlık hissi gayet normal.

Peki Z Kuşağı'nı bekleyen Türkiye hakkında ne düşünüyorsunuz? Önceki kuşaklar nasıl bir dünya devrediyor onlara?

Daha önceki soruları cevaplarken de değindim. Maalesef ülkemizde hiçbir şey normal koşullarda, normal gelişmiyor. Genç gençliğini yaşayamıyor, yaşı ilerledikçe nefret dolu bir insan haline geliyor. O bakımdan X ya da Y ya da Z hiç fark etmiyor, bizde çok radikal sorunlar var. Çağa uygun olmayan eğitim sistemi, işsizlik, spor ve sanatın azlığı, baskılar, hoşgörüsüzlük... Maalesef her bir kuşaktan geriye daha da kötü bir ülke kalıyor. Tabii bu, tümüyle o kuşağın yarattığı bir şey değil, eğitimdeki büyük hatanın katlana katlana büyümesinin sonucu.

Gençlik demişken, sizin gençlik yıllarınızda özellikle okuduğunuz yazarlar, kitaplar var mıydı? Nelerdi?

Elbette. Çok kitap okurdum. Ama seçici değildim, ne bulursa okuyan cinsten biriydim. Bir taraftan çizgi roman okurken, diğer taraftan evdeki yetişkin romanlarını okumaya debelenirdim. Çocukken ilk tanıştığım yazar Mark Twain oldu. Ve ilk okuduğum roman Huckleberry Finn. Sonra Tom Sawyer'ın Maceraları. Ve sonra Lewis Carroll'dan Alice Harikalar Diyarında. Bu üç roman, benim hayatımda çok önemli. Özgürlüğün ve hayal gücünün önemini öyle öğrendim. Bir de Don Kişot tabii. Gençlik yıllarında ise Dostoyevski ve Tolstoy yapıtlarına, Sabahattin Ali, Sait Faik, Oğuz Atay okumaya çok düştim. Sartre ve Nietzsche'den bulduğum her şeyi okudum. Sonra şiirler. Turgut Uyar, Cemal Süreya, Atilla İlhan, İlhan Berk, Nâzım Hikmet. Derken, Kosinski ve Knut Hamsun'u keşfettim. Övle sürdü gitti.